

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ЗА ЗИМЕН СЕМЕСТЪР на 2024/2025 г.

Специалност: **АРАБИСТИКА**

Пояснения:

1) Подробна информация за технологията за записване през СУСИ е публикувана в „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“.

Задължително се запознайте с *Кратки указания за записване*

2) Смесът на посоченото „Ограничение“ е кои студенти имат възможност да записват дисциплината:

- **без** - без ограничение, т.е. всеки студент от Университета;
- **фак** - само за студенти от същия факултет;
- **спец** - само за студенти от същата специалност;
- **курс** - само за студенти от същия курс.

3) Когато дисциплината е посочена в групата дисциплини, които са за предишен курс от същата специалност, за да получите достъп до нея при записване през СУСИ, трябва да се избере радиобутоната „Само тези към моя учебен план – останали“.

4) Когато дисциплината е посочена в групата дисциплини от друга специалност, за да получите достъп до нея при записване през СУСИ, трябва да се избере радиобутоната „Само тези извън моя учебен план“, като в предложеното меню може да се избере специалността (за подробна информация вижте „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“).

5) Когато дисциплината е част от профил, който дава професионална квалификация, СУСИ дава възможност тя да бъде открита по-лесно (вижте описанието в „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“)

II курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

История на Египет	курс	2+0	3	доц. д-р Теодор Леков	Курсът представлява изложение на основните източници за историята на Древен Египет. Въведение в египетската хронология, периодизация и проблематика през призмата на археологическите и писмените паметници. Целта на курса е да представи механизма на историческо изследване, да разграничи фикцията от реалните исторически данни и начините на тяхното интерпретиране.
Арабски език в песен	курс	0+2	2	д-р Христина Чобанова	Целта на семинарния курс «АРАБСКИ ЕЗИК В ПЕСЕН. РАЗГОВОРЕН КУРС», който се провежда изцяло на арабски език, е студентите да развият комуникативните си умения във владенето на езика, като обсъждат текстове на произведения на класическото и съвременно арабско музикално творчество, които илюстрират езика в разнообразните му вариативности – класически, съвременен книжовен и различни териториални диалекти в техния по-стандартизиран стил (класически и съвременен фолклор) или най-нов сленг. Семинарните занятия на дисциплината «АРАБСКИ ЕЗИК В ПЕСЕН. РАЗГОВОРЕН КУРС» се предшестват от самостоятелна извънаудиторна работа на студентите и протичат под формата на комуникативни и интерактивни задачи, които обединяват основните дейности в изучаването на езика: четене и резюмиране на източници, отнасящи се до историческия и културен фон на създаването на музиката и лириката, слушане, писане и събеседване по определени теми с активно и продуктивно говорене от страна на студентите.
Арабска диалектология	курс	2+1	3	д-р Христина Чобанова	Целта на дисциплината «АРАБСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ» е да запознае студентите в теоретичен и в емпиричен план с основните групи териториални диалекти, представителни за арабския езиков ареал. Лекционният курс разисква в сравнителен план проблеми на диалектната фонология, морфология, синтаксис и семантика. По време на семинарните занятия студентите анализират текстовете на атрактивни аудио-визуални материали на египетски, сиро-ливански, иракски/заливни и северно африкански арабски диалекти. В курса на обучение по дисциплината «АРАБСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ» е предвидено индивидуалното разработване на самостоятелна курсова работа и участие в своеобразни „работилници“ (Work Shops), представящи по интересен и полезен начин основните групи териториални арабски диалекти. Активното участие в теоретичните и семинарни занятия на дисциплината «АРАБСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ» развива рецептивните умения на студентите при слушане на оригинални текстове на арабски диалекти и уменията им за сравнителен анализ на тези текстове на всички езикови нива. Курсът по арабска диалектология е база за овладяването на разговорния арабски език в многобройните социолингвистични проявления на неговата уникална полиглогия.

III курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 4 кредита**

Преподаване на арабски език като чужд	курс	1+1	3	д-р Христина Чобанова	Целта на лекционния курс към дисциплината «ПРЕПОДАВАНЕ НА АРАБСКИЯ ЕЗИК КАТО ЧУЖД» е да запознае студентите с проблемите, които трябва да бъдат решавани, когато арабският език се преподава на носители и да дискутира варианти за решаването на тези проблеми. Курсът се провежда на български или на арабски език, в зависимост от нагласата на избраните го студенти. В лекционния курс на дисциплината «ПРЕПОДАВАНЕ НА АРАБСКИЯ ЕЗИК КАТО ЧУЖД» се разискват проблеми, свързани с: • компонентите на езиковата, прагматичната и социокултурната компетентност, съставлящи владенето на арабски език; • изработването на учебни програми и учебни материали чрез подбор на елементи от отделните компетентности; • последователното надграждане на уменията по езика в учебния процес в зависимост от очакваните резултати от учебния курс и ситуацията, в която се провежда. Лекционният курс и семинарите разискват и демонстрират и подходящите методи за представяне на компетентностите с техните елементи в изготвянето на учебните материали и в представянето им в час, както и подходящите методи за проверка на постигнатите резултати и установяване на нивото на овладяване на различните компетентности. В рамките на дисциплината студентите провеждат 15 часа хоспитиране на реални обучителни ситуации, като наблюдават учебни занятия по арабски език както в академична аудитория, така и в отделни езикови школи, с които катедрата има сътрудничество, преценяват практическата приложимост на изучаваното в курса ПАЕЧ, развиват уменията си за педагогическа рефлексия и саморефлексия, подготвят упражнения и сами провеждат занятия, което се наблюдава и конферира от практикуващи преподаватели по езика.
Сирийски диалект 1	курс	0+2	2	д-р Христина Чобанова	Целта на лекционния курс към дисциплината «Сирийски диалект» е да запознае студентите с нормите на сирийския диалект и да развие базисна комуникативна езикова компетентност, адекватна на социокултурния узус в района на Сирия, Ливан, Йордания и Палестина. Граматическите единици се поднасят чрез диалектни текстове - наративи и диалози, илюстриращи реални ситуации и проблеми от ежедневието. В таксите, в ресторанта, в хотела или квартирното бюро, в университета и библиотеката, на пазара, на екскурзия, на кино, при лекаря или на празник у приятели – към всички ситуации са разработени и упражнения – структурни, парафразиращи и възпроизвеждащи автентични диалогови маркери, които помагат за затвърждаването на знанията по диалекта. В семинарите към дисциплината «Сирийски диалект» се работи с оригинални аудио-визуални материали, изпълнени от носители на езика.

Турски език I	курс	0+4	4	Ас. Диана Монева-Павлова	Основните цели и задачи на избираемата дисциплина Турски език, I част са обучаемите да се запознават с цялостната граматична система на езика, за да могат бързо да разпознават при четене и слушане отработените форми на отделните категории на частите на речта. Курсът има комплексен, постъпателен характер и практическа насоченост. Материалът е разпределен в 15 комплексни урочни единици (по 4 часа), към всяка от които освен граматика са предвидени различни по вид упражнения, разговори и текст с въпроси към него. Първите уроци са отделени за практическа фонетика. Чрез говорни упражнения и четене на текстове се отработва правилното произношение, интонацията, звуковата хармония, фонетичните промени, ударението и др. С това се цели да се създадат начални умения за разбиране и верен подбор на суфиксите, за да могат студентите в комуникативна ситуация сравнително бързо да образуват тези словоформи, които поради типологията на езика много често съдържат по няколко, прибавяни към корена или основата на думата, суфикса. В раздела морфология основният акцент се поставя върху имената, словосъчетанията, част от служебните думи и част от простите финитни глаголни форми – част от времената в изявително наклонение.
Иврит, I част	курс	0+4	4	д-р Игор Дорфман-Лазарев	Това е уводен курс по съвременен еврейски език (иврит). Иврит е преобладаващият език, на който се говори, пише и чете в Израел. Граматически той е много близък до езика на Библията, но през изминалото столетие е дал началото на богата съвременна литература. Курсът ще запознае студентите с основните понятия от еврейската граматика и ще им даде възможност да придобият основни умения за водене на разговор. В първите уроци ще бъде възприета латинска транскрипция, която ще позволи на студентите по-лесно да се запознаят с елементите на еврейската морфология и синтаксис и да изградят основен лексикон. След това постепенно ще бъде въведена и еврейската азбука. Лекциите ще бъдат придружени от упражнения за произношение, четене и съставяне на елементарни изречения. В часовете ще се използват както слухови, така и визуални импулси, например слушане на диалози и песни и гледане на филмови откъси с транскрипции, осигурени от лектора.)

Древноегипетски език, I част.	курс	2+2	4	доц. д-р Теодор Леков	Курсът въвежда в изучаването на класическия древноегипетски език. Разглеждат се египетската писмена система – йероглифика, основи на лексикологията, принципите на четене и транслитерация, фонетиката и някои основни черти на морфологията и синтаксиса на класическия древноегипетски език. Студентите усвояват основните характеристики на египетската йероглифна писменост, видовете знаци – едно-съгласни, дву-съгласни, три-съгласни, детерминативи, принципите на транслитерация, правилата за условно четене и транскрипция. Върху тази база те усвояват основен лексикален фонд чрез система от упражнения и задачи за самостоятелна работа. Началното изучаване на морфологията на класическия древноегипетски език включва местоименните форми – местоимения суфикси, зависими местоимения, независими местоимения и тяхната употреба в изречението, морфологията на съществителните и прилагателни имена, числителните имена. Изучаването на синтаксиса започва с представянето на основни типове изречения – глаголни и неглаголни. Глаголната система на египетския език е представена в най-общ вид, доколкото е нужно за справяне с практическите задачи на курса. След усвояване на материала студентите могат да превеждат самостоятелно елементарни изречения на древноегипетски език, да ползват основни речници и да познават основен набор от йероглифни знаци (ок. 200-300). В курса се превеждат откъси от основни произведения и се четат кратки епиграфски надписи от оригинални паметници – стели, лъжливи врати и други.

Петролният фактор и енергийните пазари в Близкия изток	фак	2+0	2	доц. д-р Надя Филипова	Развитието на съвременните индустриални производства се свързва от началото на XIX век с необходимостта от осигуряване на нарастващи обеми от изкопаеми енергийни суровини, които поради по-високите си енергиен капацитет постепенно стесняват ползването на енергията от възобновяеми енергийни източници. Разработването от средата на XIX век на технологии, позволяващи индустриален добив на нефт и усъвършенстването на такива, обслужващи различните клонове на гражданската промишленост и нуждите на военна индустрия разширяват в началото на следващото столетие интереса на развитите европейски капиталистически държави за усвояване на петролните полета в Близкия изток. Западноевропейските, американските и съветските (впоследствие руски) нарастващи инвестиции в разработването на нефтените ресурси на региона благоприятстват прокарването на нови трасета и постоянното обновяване на съоръженията за добив и транспорт на тази енергийна суровина, насърчавайки процеса на глобализация. Петролните и газови ресурси стават стратегически актив на получилите независимост през XX век блискоизточни държави и допринасят за повишаване значението на управлението на добива и търговията с енергийните суровини за икономическата и социална стабилност на развитите и развиващи се държави от Европа и Азия и за Съединените американски щати, за техните външнополитически решения и подходи и в по-широк план – за системата на международните отношения до началото на XXI век. Разширявайки анализиранияте проблеми, курсът лекции представя дебатиранияте в научната литература теми за ролята и значението на доходите от нефт и газ за икономическия и обществен просперитет и/или деформации в богатите на тези суровини блискоизточни държави и за възможностите в този контекст за алтернативно стопанско и социално развитие на бедните на подобни изкопаеми енергийни източници страни от региона. Отчитайки съперничеството между блискоизточните и външните за региона режими за осигуряване на пазари за енергийните суровини, и от друга страна – необходимостта от координиране на производството на нефт и газ – в курса лекции се разглеждат и въпросите за повишеното на тази база напрежение в Близкия изток и света в началото на XXI век и за модифицирането на традиционни външнополитически партньорства в многополюсната система на международните отношения. Дисциплината има за цел да осигури задълбочени познания по представените теми и да осигури предпоставки за широка професионална реализация.

IV курс

Избраните дисциплини през **семестъра** (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят **минимум 2 кредита**

Турски език, III част	фак	0+4	5	ас. Диана Павлова	Обучението по дисциплината Турски език, III част има за цел да разшири и задълбочи граматическите познания, да усъвършенства езиковите компетентности, способствайки за развиване на уменията на студентите за пълноценна комуникация на турски език, както и да създаде предпоставки за по-нататъшно самостоятелно навлизане в езика. Като се има предвид, че изучаването на турски език започва от нулево ниво, III част и IV част включват практически упражнения по граматика в съответствие с учебното съдържание и работа с текст с обща фабула (новелата Noşakal Köyüm). Преговарят се простите финитни глаголни форми – времената от изявително наклонение. Акцентираща се върху инфинитните такива в практически план. Предмет на практическите упражнения по граматика (морфология) са различните, типични за съвременния турски език граматични словоформи, структури и функции, както и правилата за тяхната употреба в конкретни комуникативни ситуации Практическите упражнения по лексика имат за цел да затвърдят придобитите лексикални знания и да разширят словното богатство на студентите в определени тематични области, свързани с изучаваната новела. Акцентираща се върху синтактичните връзки между думите в някои от словосъчетанията, върху словоредата и други. Цели се обучаемите да правят езиково верни граматични трансформации при превод на включените в учебното съдържание на дисциплината граматични аспекти.

Египетски диалект		2+0	2	д-р Христина Чобанова	Целта на дисциплината «Египетски диалект» е да запознае студентите с нормите на египетския диалект. Разпространяван активно от авторитетните египетски масмедии, филмова продукция и музикално творчество, египетският териториален диалект е разбираем за целия арабоезичен ареал, като често поема и функциите на езика-макропосредник при арабския междудиалектен контакт. В най-голяма степен сред по начало безписмените устноразговорни арабски диалекти той е обект на писмена фиксация от носителите си в езика на пресата и съвременната художествена литература, което допринася за процеса на нормализиране и стандартизиране на разговорния език. В семинарите към дисциплината «Египетски диалект» се работи с оригинални аудио-визуални материали, изпълнени от носители на езика. Целта е студентите да придобият базисни комуникативни умения по този диалект с адекватен социо-културен узус. Курсът се провежда изцяло на арабски език.
Разговорен курс по арабски език, базиран върху произведения на съвременната арабска проза		0+2	2	д-р Христина Чобанова, изследовател	Целта на семинарния курс към дисциплината „РАЗГОВОРЕН КУРС ПО АРАБСКИ ЕЗИК, БАЗИРАН ВЪРХУ ПРОИЗВЕДЕНИЯ НА СЪВРЕМЕННАТА АРАБСКА ПРОЗА“ е прочит и обсъждане на някои от най-дискутираните, награждавани или отричани (в арабски и световен план) образци на романа, представителни за съвременната литературна продукция на арабски език в различни литературни жанрове и стилове – от автобиография до магически реализъм. Техният избор варира според обективни и субективни обстоятелства в рамките на отделните курсове. Занятията се провеждат изцяло на арабски език, като основно говорят студентите, а преподавателят координира дейностите и задачите и оценява тяхното изпълнение. Посредством богата вариативност от аудиторни дейности и самостоятелни задачи курсът допринася за разгръщане на комуникативната езикова компетентност на студентите от напредналото ниво на владее на езика. Прочитът, осмислянето с осъзнаване на фини стилови нюанси и имплицитни значения, анализът и критичната интерпретация на такъв комплексен, дълъг, структурно абстрактен и езиково богат художествен текст, какъвто е текстът на романа, извежда на най-високо ниво във владеенето на езика рецептивното езиково умение четене. Курсът предвижда прочит, анализ и обсъждане на от един до три романи, в зависимост от трудността на текста, съотнесена към възможностите на дадената група студенти. Прилагат се стратегии на бързо и/или детайлно четене при самостоятелната работа на студентите в къщи, като им се помага да развият евристични умения при четенето, свързани с догадки и прогнозиране. При аудиторните занятия превес имат стратегиите на бързо четене и дискусия върху текста.

Петролният фактор и енергийните пазари в Близкия изток	фак	2+0	2	доц. д-р Надя Филипова	Развитието на съвременните индустриални производства се свързва от началото на XIX век с необходимостта от осигуряване на нарастващи обеми от изкопаеми енергийни суровини, които поради по-високия си енергиен капацитет постепенно стесняват ползването на енергията от възобновяеми енергийни източници. Разработването от средата на XIX век на технологии, позволяващи индустриален добив на нефт и усъвършенстването на такива, обслужващи различните клонове на гражданската промишленост и нуждите на военна индустрия разширяват в началото на следващото столетие интереса на развитите европейски капиталистически държави за усвояване на петролните полета в Близкия изток. Западноевропейските, американските и съветските (впоследствие руски) нарастващи инвестиции в разработването на нефтените ресурси на региона благоприятстват прокарването на нови трасета и постоянното обновяване на съоръженията за добив и транспорт на тази енергийна суровина, насърчавайки процеса на глобализация. Петролните и газови ресурси стават стратегически актив на получилите независимост през XX век блискоизточни държави и допринасят за повишаване значението на управлението на добива и търговията с енергийните суровини за икономическата и социална стабилност на развитите и развиващи се държави от Европа и Азия и за Съединените американски щати, за техните външнополитически решения и подходи и в по-широк план – за системата на международните отношения до началото на XXI век. Разширявайки анализираните проблеми, курсът лекции представя дебатиранияте в научната литература теми за ролята и значението на доходите от нефт и газ за икономическия и обществен просперитет и/или деформации в богатите на тези суровини блискоизточни държави и за възможностите в този контекст за алтернативно стопанско и социално развитие на бедните на подобни изкопаеми енергийни източници страни от региона. Отчитайки съперничеството между блискоизточните и външните за региона режими за осигуряване на пазари за енергийните суровини, и от друга страна – необходимостта от координиране на производството на нефт и газ – в курса лекции се разглеждат и въпросите за повишеното на тази база напрежение в Близкия изток и света в началото на XXI век и за модифицирането на традиционни външнополитически партньорства в многополюсната система на международните отношения. Дисциплината има за цел да осигури задълбочени познания по представените теми и да осигури предпоставки за широка професионална реализация.
Факултативни дисциплини – минимум 0 кредита Арабски език, I част	фак	0+4	4	д-р Азиз Назми Шакир, ас. Екатерина Красиминова	Семинарните упражнения по арабски език през първия семестър имат за задача усвояването от страна на студентите на арабската графика и произношение, както и на някои най-базови граматични особености на арабския език.